

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS BESLUT

Mål nr
5556-13
5557-13

meddelat i Stockholm den 27 maj 2014

KLAGANDE

AA

MOTPART

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms beslut den 11 juni 2013 i mål nr 9108-12 och
9109-12

SAKEN

Återkrav av arbetslöshetsersättning och uteslutning ur arbetslöshetskassa; fråga
om prövningstillstånd i kammarrätten

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avvisar yrkandet om arbetslöshetsersättning.

Högsta förvaltningsdomstolen meddelar prövningstillstånd.

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver det överklagade beslutet och meddelar
AA prövningstillstånd för prövning i Kammarrätten i Stockholm av hans

Dok.Id 148725

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

Mål nr
5556-13
5557-13

överklagande av Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 30 november 2012 i mål nr 1206-12 och 6467-12.

BAKGRUND

I april 1996 registrerades den ekonomiska föreningen Byggnadshantverkarna i Pajala Ekonomisk förening i vilken AA var en av tre styrelseledamöter. I oktober samma år avgick han ur styrelsen. I stället trädde hans fru in som styrelseledamot i föreningen. AA har därefter utfört arbete åt föreningen.

I ett tidigare ärende avslog Byggnads arbetslöshetskassa AAs ansökan om arbetslöshetsersättning. Som skäl för beslutet angavs att han sedan 1996 var att anse som företagare. Förvaltningsrätten i Umeå avslog genom dom den 5 oktober 2011 (mål nr 426-11) AAs överklagande. Kammarrätten i Sundsvall beslutade att inte meddela prövningstillstånd (mål nr 2907-11). AA överklagade inte kammarrättens beslut.

I nu aktuellt mål beslutade Byggnads arbetslöshetskassa dels att utesluta AA ur kassan, dels att han var återbetalningsskyldig avseende felaktigt utgiven arbetslöshetsersättning under åren 2004–2009. Besluten motiverades med att AA som företagare inte hade varit berättigad till arbetslöshetsersättning och att han medvetet eller av grov oaktsamhet lämnat oriktiga uppgifter till arbetslöshetskassan avseende näringsverksamheten.

AA överklagade kassans beslut och anförde bl.a. att han aldrig ägt eller drivit någon näringsverksamhet.

Förvaltningsrätten i Stockholm avslog överklagandet.

I överklagande till kammarrätten anförde AA bl.a. att han aldrig varit medlem i den ekonomiska föreningen.

Mål nr
5556-13
5557-13

Genom det nu överklagade avgörandet beslutade kammarrätten att inte meddela prövningstillstånd.

YRKANDEN

AA yrkar att besluten om uteslutning och återkrav undanröjs och att han tillerkänns arbetslöshetsersättning.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Högsta förvaltningsdomstolen kan inte pröva frågan om arbetslöshetsersättning. Yrkandet ska därför avvisas.

Högsta förvaltningsdomstolen finner skäl att meddela prövningstillstånd och att avgöra målet omedelbart.

Enligt 34 a § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska kammarrätten meddela prövningstillstånd om det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till (1), det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till (2), det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt (3), eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet (4).

Av lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, ALF, i den lydelse som är aktuell i målet framgår följande.

Med företagare avses personer som äger eller är delägare – direkt eller indirekt – i näringsverksamhet som de är personligen verksamma i och som de har ett väsentligt inflytande över (34 §).

En företagare ska anses vara arbetslös när företagarens personliga verksamhet i rörelsen vid en samlad bedömning kan anses ha upphört annat än tillfälligt (35 §).

BESLUT

Mål nr
5556-13
5557-13

Näringsverksamhet kan bedrivas i form av en ekonomisk förening. Den som är medlem i en ekonomisk förening kan således vara företagare i ALF:s mening, om han eller hon personligen är verksam i och har ett väsentligt inflytande över föreningen.

AA har i underinstanserna anfört att han aldrig bedrivit någon näringsverksamhet. Byggnads arbetslöshetskassa, som har bevisbördan för att förutsättningar för återkrav och uteslutning föreligger, har dock inte utrett frågan om AA har varit medlem i den ekonomiska föreningen. Av kassans beslut framgår inte heller kassans inställning i denna fråga. Inte heller förvaltningsrätten har tagit ställning i denna del. I överklagandet till kammarrätten anger AA att han aldrig varit medlem i den ekonomiska föreningen.

Med hänsyn till oklarheten om huruvida AA har varit medlem i den aktuella ekonomiska föreningen går det inte att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till. Kammarrätten borde därför ha meddelat prövningstillstånd enligt 34 a § andra stycket 2 förvaltningsprocesslagen.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Mats Melin, Margit Knutsson och Erik Nymansson.

Målen har föredragits av justitiesekreteraren Emma Boman.